

25.09.2020

Fiskeridirektoratet
Norges Fiskarlag

Regulering av fisket i pelagisk sektor i 2021

Fiskebåt konstaterer at det på grunn av koronapandemien ikke vil bli avholdt et ordinært reguleringsmøte i år. I stedet vil neste års reguleringer bli fastsatt etter en skriftlig høringsprosess. Fiskebåt vil i det følgende kommentere reguleringen av følgende arter og fiskerier i 2021:

1. Norsk vårgytende sild
2. Nordsjøsild
3. Makrell
4. Hestmakrell
5. Havbrisling
6. Kolmule
7. Lodde i Barentshavet
8. Lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen
9. Tobis
10. Øyepål

Fiskebåt ber om at innspillene hensyntas ved utforming av reguleringsforslagene. Innspillene må leses i lys av tre generelle forbehold:

- Fiskebåt viser til Stortingets behandling av Næringskomiteens innstilling «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Innst. 243 S (2019-2020)). Stortinget har vedtatt flere endringer av kvotesystemet som vil få betydning for de årlige reguleringene. Det er uklart når de ulike endringene vil bli gjennomført, men Fiskebåt legger til grunn at enkelte endringer skal gjennomføres med virkning fra 2021. Dette kan blant gjelde vedtaket om å endre kvotefordelingen for norsk vårgytende sild. Andre vedtak, for eksempel sammenslåing av grupper, forutsetter utredninger som foreløpig ikke er gjort. Fiskebåt tar forbehold om at det kan bli aktuelt å fremme supplerende innspill etter hvert som det avklares hvilke endringer i kvotesystemet som vil bli gjennomført med virkning fra 2021.
- Kvoteanbefalingene fra ICES for de fleste pelagiske bestander blir offentliggjort om høsten. Det kan bli aktuelt å fremme supplerende innspill dersom det skulle store endringer i kvoterådene utover høsten.
- Kvotenivå og andre rammebetingelser som fastsettes i fiskeriforhandlingene er ikke avklart. Det er knyttet stor usikkerhet til hvordan Storbritannias uttrede av EU vil påvirke kvoter og soneadgang i Storbritannias økonomiske sone. Det kan bli aktuelt å fremme supplerende innspill etter at fiskeriforhandlinger med EU og Storbritannia er avsluttet.

Reguleringene i de fleste pelagiske fiskeriene er innarbeidet og hensiktsmessige på de fleste områder. Det vil likevel kunne være behov for årlige justeringer både som følge av erfaringer eller endringer i rammevilkår.

Redskapsfleksibilitet

Fiskebåt viser til at en i det norske regelverket gradvis har åpnet for redskapsfleksibilitet i de pelagiske fiskeriene. Dette er en riktig utvikling både med hensyn til fangsteffektivitet, miljøavtrykk og som et mulig virkemiddel for å redusere uønsket bifangst. Det er også et poeng at endringene nå harmoniserer mer med rammevilkårene til utenlandske fartøy som høster av de samme ressursene. Dette omtales nærmere i avsnittene om sild i Skagerrak og lodde i Barentshavet.

Kvotefleksibilitet

Kvotefleksibilitetsordningen er et positivt element i reguleringsbildet. Samtidig ser en at ordningen har konsekvenser som ikke var forutsett når den ble innført. I første rekke dreier dette seg om hvordan en skal forholde seg til situasjoner der fartøy fisker mer enn 110 %, enten i direkte fiske eller som bifangst i senere fiskerier. Fiskebåt mener prinsipielt at en bare kan løse dette ved at det enkelte fartøy må ta ansvar for et slikt fiske gjennom avkortning på neste års fartøykvote.

Nytt av året er at departementet etter initiativ fra Fiskebåt har innført en ny prøveordning på makrell. Fra og med 2020 skal fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå og ikke gruppekvoten i 2021. Basert på resultatene fra ordningen vil departementet også vurdere å utvide ordningen til å gjelde nvg-sild fra 2021. Fiskebåt mener at en bør også vurdere dette for andre pelagiske arter med fartøykvoter og kvotefleksibilitet.

Kvotebytteordning

Fiskebåt viser til kvotebytteordningene en har hatt for fartøygruppene pelagiske trål og ringnot i fiskerier med lave fartøykvoter. Bruken av ordningen har variert med rammebetingelsene i de ulike fiskeriene de årene ordningen har vært tilgjengelig. Kvotebytteordningen bidrar til en mer fornuftig og rasjonell bruk av flåten, som igjen resulterer i et mindre miljømessig fotavtrykk.

Fiskebåt tilrår at en legger opp til en kvotebytteordning i 2021 hvor fartøy kan bytte kvoter og/eller andeler av kvoter innad i fartøygruppene ringnot og pelagisk trål. En bør vurdere nærmere om en skal kunne bytte mellom to eller tre fiskerier. For ringnotflåten foreslås en kvotebytteordning der loddekvoten ved Island kan byttes mot for eksempel lodde i Barentshavet og/eller nordsjøisild. For pelagisk trål foreslås en kvotebytteordning der loddekvoten i Barentshavet kan byttes mot kolmule og/eller nordsjøisild.

Det henstilles her til at påmeldingen til en slik ordning bør kunne tilpasses både ringnot og pelagisk trål sitt fiskerimønster.

1. Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild

Det foreligger ikke et kvoteråd fra ICES på norsk vårgytende sild for 2021 ennå, men det er forventning om en vesentlig økning av kvoten. Det siste toktet viser at indeksen for bestanden er høyere i 2020 enn 2019. 2016 årsklassen er sterk og dominerende og finnes i hovedsak i den nordvestlige delen av Norskehavet. I tillegg er 2013 årsklassen en viktig årsklasse når en ser på totalbestanden. Hvor mye kyststatene fisker over anbefalt kvote vil ha effekt på anbefalingene som kommer 1. oktober. De siste årene har kyststatene vært enig om fastsettelsen av totalkvoten og om soneadgang, men ikke fordelingen av totalkvoten seg i mellom. Den norske kvoten i 2020 tilsvarer

76 prosent av totalkvoten.

Det vises til forslag i regjeringens kvotemelding i en overgang til faste kvotefaktorer, der sildestigen erstattes med en fast fordeling, må det tas stilling til fordelingen. Fiskebåt forutsetter at dette ikke skjer i 2021 på norsk vårgytende sild. Derfor forutsetter Fiskebåt at den norske kvoten av norsk vårgytende sild fordeles i henhold til Landsmøtevedtakene til Norges Fiskarlag 5/15 og 6/07, justert for avtalt kvotebytte på norsk vårgytende sild og makrell for ringnot og pelagisk trål har i henhold til landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10.

Fiskebåt legger til grunn at fartøygruppene ringnot og pelagisk trål reguleres med fartøykvoter etter samme modell som tidligere år. Kystgruppen reguleres som en felles reguleringsgruppe, der fartøy med hjemmelslengde under 15 meter reguleres med maksimalkvoter med en overreguleringsgrad i tråd med 2020 og fartøy med hjemmelslengde over 15 meter reguleres med fartøykvoter uten overregulering.

Fiskebåt mener at det må være tillat for alle fartøygrupper å benytte seg av partråling i fisket etter norsk vårgytende sild. Det viktigste for myndighetene må være at hvert enkelt fartøy leverer fangst i henhold til tildelt kvote.

Fjordlinjene

Fiskebåt viser til at innføringen av fjordlinjene har ført til at fartøy over 15 meter blir utestengt fra fiskeområder helt sør til Stadt. Til tross for at en etterhvert delvis har åpnet for fiske i disse områder for vandrende bestander som sild og makrell, vil Fiskebåt understreke at vi både av faglige og prinsipielle årsaker er kritisk til denne form for regulering av kvotebelagte fiskerier.

Fiskebåt mener at dette reguleringsregimet med fjordlinjene bør avvikles snarest mulig. Dersom en mot formodning skal foreta stenging av enkeltfjorder for deler av den deltakende flåten bør dette utelukkende være begrunnet i biologiske årsaker. Dagens fjordlinjeregulering basert på størrelsesbegrensninger av fartøy kan i verste fall medføre at ressursene blir forvaltet dårlig, og at deler av lovlig tildelte kvoter ikke blir fisket. Fiskebåt mener at reguleringene her som ellers må bygge på faglige vurderinger og oppfølgende kontroll knyttet til bifangst og eventuelle redskapskollisjoner.

Pelagisk trål innenfor 12 milsgrensen

Fiskebåt viser til at det er forbudt å bruke pelagisk trål i fisket etter norsk vårgytende sild innenfor 12 milsgrensen for kyst- og ringnotfartøy. Fiskebåt mener at i lys av økt redskapsfleksibilitet i fiskeriene generelt bør åpnes for å tillate bruk av trål i nærmere definerte områder også innenfor 12 milsgrensen. Fiskebåt mener at et slikt tiltak kan være med å bidra til å løse mulige bifangstutfordringer.

2. Regulering av fisket etter nordsjøsild

Det foreligger et kvoteråd fra ICES på nordsjøsild for 2021 på 359.367 tonn, som tilsvarer en reduksjon på 6,7 prosent sammenlignet med avtalt kvote i 2020. Fiskebåt viser til at det ikke er fremforhandlet et avtaleverk mellom de relevante partene for fiske på nordsjøbestandene etter at Storbritannia gikk ut av EU. Fiskebåt legger til grunn at norske fiskere kan fiske etter sild i henhold til tidligere praksis med blant annet soneadgang på minimum 60.000 tonn i britisk farvann. Fiskebåt forbeholder seg retten til å uttale seg på et senere tidspunkt dersom forutsetningene skulle endres betydelig.

Fisket etter sild i Nordsjøen

Fiskebåt forutsetter at landsmøtevedtaket 5/15 og 6/07 (en videreføring av fordelingsnøkkelen i landsmøtevedtaket fra 07/01) i Norges Fiskarlag legges til grunn i fordelingen av den norske kvoten mellom de ulike fartøygruppene.

Fiskebåt legger til grunn at dersom en fartøygruppe ikke benytter hele sin soneadgang i UK-farvann, må den reforderes til de resterende fartøygruppene etter gjeldende fordelingsnøkkel.

Fisket i kystgruppen reguleres med maksimalkvoter med garantert kvote i bunn tilsvarende anvendt modell i 2020. Overreguleringsgraden baseres på erfaringene fra 2020. Fisket for ringnot, SUK og pelagisk trål reguleres med fartøykvoter. Når det gjelder pelagisk trål går Fiskebåt inn for at bifangster av sild i andre fiskerier avregnes på det enkelte fartøys kvote som betyr at det ikke er behov for å avsette et kvantum til en særskilt bifangstordning.

Fisket etter sild i Skagerrak

Fisket etter sild i Skagerrak er i 2020 regulert med en overregulert kvoteenhet for ringnot. Utseilingsordningen er administrert av Norges Sildesalgslag. Fiskebåt mener denne reguleringsformen bør videreføres også i 2021.

Fiskebåt er tilfreds med at det fra 2018 er åpnet for et regulert fiske med bruk av flytetrål for ringnotgruppen i Skagerrak. Dette er et riktig grep for å sikre at kvoten blir oppfisket i Skagerrak. Forutsetningen for å kunne benytte flytetrål er at fartøyene benytter sorteringsrist med spileavstand på 55 mm. Fiskebåt ønsker i utgangspunktet at sorteringsrist bare skal gjelde ved fangsting på dagtid. Fiskeridirktoratet har delvis innrømmet at bifangsttrisikoen kan være noe mindre om natten, men at en mangler erfaringer i dette fiskeriet. Fiskebåt forventer at fisket tilrettelegges slik at en kan få kunnskap om det faktisk er et behov for bruk av sorteringsrist ved fangsting om natten. Fiskebåt er opptatt at regelverket i dette fisket for norske fartøy er så likt som mulig med reglene som danske og svenske fiskefartøy har, som for eksempel bruk av sorteringsrist.

3. Regulering av fisket etter makrell

Kvoterådet fra ICES på makrell for 2021 foreligger 30. september. Årets toktestimat for makrell har aldri blitt målt høyere. Økning av makrell i sentrale og nordlige deler av Norskehavet. Bestandsindeksen er høyere enn i 2019 og det er en del tallrike årsklasser. Likefullt er det signal om en reduksjon i neste års kvote.

Norge, EU og Færøyene har blitt enig om en kyststatsavtale med varighet frem til og med 2020. Den norske kvoten har siden 2014 vært basert på opprinnelig andel mellom de tre partene i makrellavtalen. Fiskebåt forbeholder seg retten til å komme tilbake med utfyllende råd og kommentarer rundt reguleringene dersom det skulle komme større endringer på enten kvotestørrelse, kvoteandeler eller andre forhold som vil påvirke reguleringen av fisket etter makrell for 2021.

Ved fordeling av den norske kvoten stiller Fiskebåt igjen et prinsipielt spørsmål om det er riktig å sette av et eget kvantum til en agnkvote. Dersom en skal sette en agnkvote er Fiskebåt opptatt av at denne kvoten holdes på et lavest mulig nivå. Rekrutteringskvoten tas fra toppen og overføres til lukket gruppe i kyst. Avsetninger som trekkes fra totalkvoten rokker ved kvotefordelingen mellom fartøygruppene slik den er nedfelt i Norges Fiskarlag sitt Landsmøtevedtak.

Fiskebåt forutsetter at den norske kvoten på makrell fordeles i henhold til Norges Fiskarlag sine Landsmøtevedtak 05/15 og 06/07, korrigerert for landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom fartøygruppene ringnot og pelagisk trål.

Fiskebåt legger til grunn at gruppene ringnot, SUK og pelagisk trål reguleres med fartøykvoter etter samme modell som tidligere år. For pelagisk trål må fartøyene selv disponere den tildelte kvoten slik at den dekker både bifangst og et direkte fiske.

Lukket gruppe i kyst er nå slått sammen til en reguleringsgruppe med full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål. Kystfartøyene reguleres med fartøykvote. Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter. Fordelingen mellom redskapsgruppene og fordelingen mellom notgruppene er opprettholdt og er i henhold til Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 5/15 og 6/07.

Det legges til grunn at kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå videreføres for alle fartøygrupper. Nytt av året er at fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent i makrellfisket belastes på fartøynivå og ikke gruppeknoten i 2021. Denne prøveordningen forutsettes videreført i 2021 da en ikke kan ta stilling til hvordan ordningen virker fordi hovedsesongen på makrell er september/oktober.

4. Regulering av fisket etter hestmakrell

Fiskebåt viser til at Norge og EU er enig om å få til en felles forvaltning og fordeling av denne bestanden, men at prosessen er stoppet opp. Fiskebåt forventer at norske myndigheter vil gjenoppta forhandlinger om forvaltning og fordeling av denne bestanden på et passende tidspunkt for å ivareta norske interesser.

Fiskebåt forutsetter at den norske kvoten fastsettes til 43 prosent av anbefalt totalkvote fra ICES.

Fiskebåt legger til grunn at det fortsatt blir fritt fiske etter hestmakrell innenfor den norske totalkvoten. For øvrig anbefales videreføring av reguleringsopplegget for 2020.

5. Regulering av fisket etter havbrisling

Fiskebåt viser til at fisket etter havbrisling de siste årene er blitt regulert med åpning fra 1. august til 31. mars påfølgende år. Fordi det ikke ble avholdt et reguleringsmøte i juni 2020, ble forslag til regulering av fisket etter havbrisling for sesongen 1. august 2020 til 31. mars 2021 sendt på høring.

Dersom Norge får en kvote på havbrisling for sesongen 1. august 2021 til 31. mars 2022 anbefaler Fiskebåt at reguleringsopplegget for 2020/2021 sesongen videreføres i sin helhet.

6. Regulering av fisket etter kolmule

Kvoterådet fra ICES på kolmule for 2021 blir offentliggjort 30. september. Foreløpig signal indikerer en vesentlig reduksjon i kvoten til neste år. De siste par årene har kyststatene vært enig om totalkvoten, men ikke fordelingen seg i mellom. Den norske kvoten har vært fastsatt basert på opprinnelig andel mellom partene, samt at Norge bytter til seg kolmule fra EU og bytter vekk et kvantum til Russland.

Det at Storbritannia ikke lenger er en del av EU vil vanskeliggjøre forhandlingene på kolmule for neste år. Dersom det oppstår spesielle forhold knyttet til forhandlingene om avtale for kolmule for kommende sesong, legger Fiskebåt til grunn at reguleringene må tilpasses og at dette drøftes

nærmere med næringen.

Fiskebåt forutsetter i utgangspunktet at den norske kvoten av kolmule fordeles mellom ringnot og pelagisk trål/ nordsjøtrål i samsvar med Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 06/07 og 05/15, med 78 prosent til kolmuletrål og 22 prosent til pelagisk trål/ nordsjøtrål.

Fiskebåt mener at reguleringen av de enkelte fartøygruppene bør videreføres etter samme modell som i 2020. Fiskebåt viser til ordningen en hadde i starten av året for et fiske i Færøysonen. Fiskebåt går inn for å videreføre et fiske i januar i færøysk sone også i 2021 om de avtalemessige forholdene ligger til rette for det.

Gitt tilgang til å fiske kolmule i UK-sone forventer Fiskebåt at adgangen fordeles etter fordelingsnøkkelen mellom fartøygruppene, og med mulighet til å justere mellom gruppene i løpet av sesongen for å utnytte adgangen maksimalt.

Bifangstavsetningen til andre fiskerier må harmoniseres med det de andre avtalepartene gjør på området.

Når det gjelder kvotebytteordning for pelagisk trål vises det til eget avsnitt om dette under regulering av fisket etter lodde i Barentshavet.

7. Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet

Det har ikke vært fiske etter lodde i Barentshavet siden 2018. Fiskebåt viser til at kvoterådet for lodde ikke vil foreligge før 12. oktober, og en vet derfor ikke om det blir et loddefiske i Barentshavet til vinteren.

Om det blir et fiske etter lodde i 2021, legger Fiskebåt til grunn at gjeldende Landsmøtevedtak i Norges Fiskarlag legges til grunn som fordelingsnøkkel på totalkvoten.

Øvrige rammer for avvikling av fisket må en komme tilbake til dersom det åpnes for et fiske. Det vises til innstillingen fra arbeidsgruppe i Norges Fiskarlag i 2019 vedrørende adgangsbegrensning i fisket etter lodde for kystfiskeflåten.

Fiskebåt forutsetter at det legges opp til en kvotebytteordning for ringnot og pelagisk trål med andre relevante fiskerier som for eksempel lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen og/eller nordsjøsild for ringnot og for eksempel nordsjøsild og/eller kolmule for pelagisk trål. Det vises til eget avsnitt om kvotebytteordning.

Dersom det blir lukking av kystgruppen bør en vurdere om en skal tillate en kvotebyttemodell eller samfiskeordning for denne fartøygruppen som et alternativ til maksimalkvote.

Redskapsfleksibilitet – bruk av trål innfor 12 milsgrensen

I 2018 sesongen endte en opp med at alle flåtegrupper, også ringnot i en prøveordning, under gitte betingelser kunne benytte flytetral i fisket etter lodde innfor 12 milsgrensen. Forholdene i loddefisket i 2018 var slik at verken kyst eller ringnotfartøy så det som formålstjenlig å bruke trål. Det må påpekes at regelendringen for ringnotflåten kom så seint at det ikke var praktisk gjennomførbart å rigge om så sent i sesongen. Fiskebåt legger til grunn at alle flåtegrupper får denne muligheten i kommende sesong på likeverdige betingelser.

8. Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen

Det har ikke vært åpnet for fiske etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen de siste to

sesongene. Fiskebåt viser til at ICES har anbefalt en foreløpig kvote på 169.520 tonn. Det pågår et tokt rundt Island nå i disse dager, og det vil bli foretatt en revidert foreløpig kvoteråd basert på toktet. Endelig totalkvote fastsettes etter vintertoktet på nyåret.

Den norske kvoten er basert på trepartsavtalen mellom Norge, Island og Grønland, samt Smutthullavtalen og årlig kvoteavtale mellom Norge og EU. Det vises til at det ikke ble åpnet for vinterfiske etter lodde i 2019 og 2020, og Norge må derfor sørge for at vi får kompensert torsken som byttes bort i Smutthullavtalen.

Endrede rammevilkår i trepartsavtalen forsterker at det fremover blir viktig for Norge å kartlegge hvorvidt det er fangstbare loddeforekomster i Jan Mayen i årene som kommer.

Dersom det åpnes for et ordinært vinterloddefiske i kommende sesong, anbefaler Fiskebåt at opplegget for vinterfisket i 2018 videreføres. Fiskebåt ønsker at det legges til rett for en kvotebytteordning der en kan bytte bort lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen med lodde i Barentshavet og/ eller nordsjøsild. Det vises til eget punkt om kvotebytteordning.

9. Regulering av fisket etter tobis

Fiskebåt viser til at det i vinter ble gjennomført en metoderevisjon av den områdebaserte forvaltningsmodellen av tobis i norsk sone i Nordsjøen. Det ble ikke foreslått noen grunnleggende endringer i forvaltningsmodellen. Små tilpasninger/justeringer er blitt gjort underveis tidligere og Fiskebåt antar at det også vil være mulig å gjøre fremover også. ICES har plan om benchmark av blant annet tobis i Nordsjøen i 2021. Dersom en slik gjennomgang får konsekvenser for hvordan kvoterådgivningen skal gjennomføres forbeholder Fiskebåt seg retten om å komme tilbake til dette.

Det fastsettes en totalkvote for hele NØS utenom Vikingbanken (forvaltningsområde 5). I dette området vil Havforskningsinstituttet gi et eget kvoteråd. Fiskebåt mener at forskerne, forvaltningen og næringen gjennom dialog har funnet akseptable løsninger knyttet til den områdebaserte forvaltningsmodellen, og er fornøyd med at den videreutvikles.

Fiskebåt legger til grunn at reguleringen av tobisfisket videreføres i 2021 etter de samme prinsipper som i 2020.

Den foreløpige kvoten i 2020 ble fastsatt til 70.000 tonn medio februar. Kvoten ble justert 6. mai fra 70.000 tonn til 110.000 tonn. Endelig kvoteråd på 250.000 tonn kom 14. mai. Det var svært viktig at den foreløpige kvoten ble justert når en under toktet så at det endelig kvoterådet ville bli betydelig høyere enn det foreløpig kvote var satt til. Fiskebåt forventer at det også fremover vil være vilje til å gjøre oppjustering av kvote underveis når det akustiske toktet tydelig viser at bestanden er bedre enn antatt.

Det vises til at Fiskebåt har bedt om et møte med Fiskeridirektoratet og Kystvakten for å diskutere utfordringene knyttet til innblanding av andre arter i årets tobissesong.

10. Regulering av fisket etter øyepål

Fiskebåt tilrår at en viderefører samme reguleringsmodell i dette fisket som i 2020, hvor det fastsettes maksimalkvoter på fartøynivå i NØS. Gitt at Norge får øyepålkvote i EU-sonen for 2021 bør dette fisket reguleres med fartøykvoter eller en forsiktig overregulering som i 2020.

Det tilrås at bifangster av sild i øyepålfisket avregnes av det enkelte fartøys sildekvote og ikke begrenses av en øvre innblandingsprosent på 10 prosent.

Det vises forøvrig til at det har vært jobbet med å få på plass en revidert forvaltningsstrategi for øyepål. ICES har konkludert med at en forvaltningsplan der en fastsetter et gulv til 30.000 tonn og et tak på 200.000 tonn er bærekraftig. Norge og EU har ennå ikke avklart en ny forvaltningsregel. I den grad en forvaltningsregel får konsekvenser for reguleringen av øyepål må en komme tilbake til dette.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Nina Rasmussen

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi: Nærings og fiskeridepartementet
Norsk Sjømannsforbund